

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรงค์ สุวรงค์เวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของนายแก้วสรร อดีโทชิ สมาชิกวุฒิสภา และคณะรวม ๒๘ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ ประกอบมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕

ข้อเท็จจริง

ประธานวุฒิสภา ส่งคำร้องของนายแก้วสรร อดีโทชิ สมาชิกวุฒิสภา และคณะสมาชิกวุฒิสภา รวม ๒๘ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ ประกอบมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ระบุห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้ใดถือครองหุ้นในบริษัทใดเกินจำนวน ที่กฎหมายกำหนด คือร้อยละห้า หรือหากถือครองอยู่ก่อนก็ต้องไม่คงไว้ต่อไปซึ่งการถือครองนั้น แต่อย่างไรก็ตามจะรักษาประโยชน์ของตนในหุ้นนั้นไว้ ก็ต้องแจ้งให้ประธาน ป.ป.ช. ทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และโอนหุ้นดังกล่าวให้นิติบุคคลรับจัดการทรัพย์สินรับไปจัดการต่อไป โดยจะต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับจัดการในหุ้นหรือกิจการของบริษัทดังกล่าวอีก หากพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ในทางกฎหมายมหาชนแล้วถือว่า มาตรา ๒๐๕ มิได้ตราขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางธุรกิจ แต่มุ่งคุ้มครองประโยชน์สาธารณะมิให้รัฐมนตรีผู้ใดมีประโยชน์ทับซ้อนระหว่างอำนาจหน้าที่ของส่วนรวม กับผลประโยชน์ส่วนตัว หากรัฐมนตรีผู้ใดจะอ้างว่าตนได้โอนหุ้นให้ผู้อื่นไปแล้ว แต่ความจริงกลับปรากฏว่า ยังมีอำนาจครอบงำจัดการหุ้นหรือกิจการนั้นอยู่ ดังนี้ก็ต้องถือว่ารัฐมนตรีนั้นยังคง “ถือครอง” หุ้นนั้น และถอดถอนให้พ้นจากตำแหน่งได้

การตีความคำว่า “ไม่คงไว้” ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ในมาตรา ๒๐๕ จึงต้องตีความให้กว้างกว่ากฎหมายเอกชน ทั้งนี้เพื่อตัดความทับซ้อนนี้ให้ขาดออกจากกัน ให้ห่างได้ โดยต้องมุ่งไปที่อำนาจครอบงำจัดการที่ปรากฏตามความเป็นจริงว่า รัฐมนตรีผู้ใดได้ตัดขาด ไม่ถือครองอำนาจนี้แล้วจริงๆ หรือไม่ ไม่ว่าหุ้นนั้นจะถือในนามบุคคลใดก็ตาม ด้วยเจตนารมณ์ของ

รัฐธรรมนูญที่กล่าวมานี้ การตัดขาดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐมนตรีกับหุ้นของบริษัทใดจึงต้องตีความให้เป็นผลโดยเด็ดขาด หากรัฐมนตรีผู้ใดยังคงความสัมพันธ์นี้ไว้ไม่ว่าโดยตรงเช่นยังมีชื่อถือครองอยู่หรือโดยอ้อมเช่น โอนหุ้นให้บุตรของตนแต่อำนาจจัดการบริษัทโดยแท้จริงแล้วยังอยู่ที่ตนเองก็ตามไม่ว่ากรณีใดก็ต้องวินิจฉัยว่าเป็นการ “ถือประโยชน์ทับซ้อน” ที่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ ทั้งสิ้น

๒. ในประเด็นเรื่องการครอบงำจัดการนั้น ผู้ร้องเห็นว่า การครอบงำจัดการหุ้นหรือกิจการของบริษัทใดนั้นเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง อาจปรากฏให้เห็นเป็นทางการโดยมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นก็ได้ หรือถือหุ้น ๑๐๐ % ในบริษัทที่ถือหุ้นนั้นอีกชั้นหนึ่งก็ได้ หรือไม่มีชื่ออยู่ที่ใดเลยเพราะมีแต่ชื่อลูกเป็นผู้ถือหุ้นแต่ปรากฏพฤติการณ์แวดล้อมทำให้เชื่อได้ว่าอำนาจแท้จริงอยู่กับผู้นั้น เช่น เป็นผู้ตัดสินใจแท้จริงในการตั้งบริษัทลูกหรือขายหุ้น ถือครองเงินปันผลในบัญชีของตนหรือภรรยา หากเป็นบัญชีภรรยาก็ปรากฏการไหลของเงินมาเป็นเงินบริจาคให้พรรคการเมืองของรัฐมนตรีนั้น หรือซื้อที่ดินพร้อมอาคารมาให้พรรคเช่าในราคาถูก เป็นต้น พฤติการณ์ของการครอบงำนี้มีอยู่ตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทจนถึงวันที่ถูกกล่าวหาและปรากฏพฤติการณ์ให้เห็นเป็นระยะ ๆ เท่านั้น พยานหลักฐานทุกช่วงเวลาสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาได้ทั้งสิ้น ทั้งในช่วงก่อนเป็นนายกรัฐมนตรี ระหว่างเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ ๑ หรือสมัยที่ ๒ ทั้งหมดนี้ถ้าสามารถประกอบให้เห็นความเป็นจริงในปัจจุบันได้ว่า นายกรัฐมนตรีผู้นี้ยังคงถือครองอำนาจครอบงำจัดการอยู่ ศาลจึงมีอำนาจนำหลักฐานดังกล่าวเข้าสู่สำนวนปัจจุบันได้ทั้งสิ้น

อำนาจครอบงำจัดการนี้อาจดำรงอยู่อย่างซับซ้อนมันคง ในฐานะเป็นอำนาจของกลุ่มครอบครัวที่ได้ร่วมกันสร้างกิจการใดขึ้นมาก็ได้ ในกรณีเช่นนี้สัดส่วนการถือหุ้นจะไม่มี ความหมายเพราะเป็นเพียงการแบ่งผลประโยชน์เท่านั้น ตัวการตัดสินใจสำคัญทางธุรกิจทั้งหมดนี้อาจตัดสินใจด้วยตัวหัวหน้าครอบครัวและภรรยาเท่านั้น โดยทั้งสองคนนี้อาจไม่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นเลยก็ได้ ส่วนบุตรชายที่รับโอนหุ้นมาถือไว้ในมือนั้น ก็เป็นการถือโดยอำพรางแทนครอบครัวหาได้มีส่วนใช้อำนาจตัดสินใจใด ๆ ไม่

ความเข้าใจข้างต้นมีความสำคัญในคดีนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะกิจการชินคอร์ปเป็นกิจการที่ครอบครัวชินวัตรทุ่มเทศ่สร้างขึ้นมาด้วยมือ ก่อนตั้งพรรคไทยรักไทยก็มีชื่อนายกรัฐมนตรีถือหุ้นโดยตรงอยู่ (กล่าวเฉพาะหุ้นที่มีชื่อนายกรัฐมนตรีถืออยู่เท่านั้น) ครั้นเมื่อจะเข้าเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ ๑ ก็ได้โอนเป็นชื่อบุตรชายและน้องสาว ขณะเดียวกันก็อาจโอนหุ้นบริษัทอื่นที่ตนซื้อไว้เพราะเห็นว่ามีอนาคตดี เช่น หุ้นปูนซีเมนต์ไทย ๖ % ให้แก่บุตรด้วยก็ได้ คำถามในทางคดีจึงมีอยู่ว่า อำนาจครอบงำจัดการหุ้นทั้งสองที่นายกรัฐมนตรีมีอยู่ก่อนนั้น ได้โอนตามชื่อไปอยู่ในมือบุตรชายหรือไม่

ในกรณีหุ้นปูนซีเมนต์ไทยนั้นก็น่าเชื่อได้ว่าจะโอนไปจริง เพราะไม่ใช่กิจการในครอบครัวใด บุตรชายจึงคิดจะขายเมื่อใดก็ได้ แต่ในกรณีหุ้นชินคอร์ปแล้ว อำนาจเหนือหุ้นและกิจการชินคอร์ป หาได้โอนไปตาม “ชื่อ” บุตรชายผู้นั้นไม่ จะซื้อขายเปลี่ยนมือเมื่อใดก็ต้องแล้วแต่ “มือ” ของผู้ใหญ่ทั้งสิ้น นอกจากนี้ “ชื่อ” ของเขาได้ถูกนำไปอธิบายโดยผู้ใหญ่และที่ปรึกษาว่าบุตรชายได้รับโอนหุ้นบริษัท แอมเปิล ริช ไปเมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีหลักฐานใด ๆ มาแสดงให้ตรวจสอบได้เลย เพราะตั้งอยู่ที่ ประเทศบริติชเวอร์จิเนีย ไอส์แลนด์ ที่ไม่มีระบบทะเบียนพาณิชย์อันเปิดเผยอยู่เลย และเหตุแท้จริง ที่ต้องอธิบายเช่นนั้น ก็เพราะปัญหาการแจ้งทรัพย์สินตกหล่นไม่มีหุ้นแอมเปิล ริช และหุ้นที่อ้างว่าเป็นของแอมเปิล ริช อยู่ในบัญชีที่แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้นเอง เมื่อตกหล่นไปแล้วจึงใช้ชื่อบุตรชาย มาอธิบายย้อนหลังอย่างเลื่อนลอยนั่นเอง ต่อมาก็ได้มีการใช้ชื่อเขาอ้างว่าแบ่งหุ้นแอมเปิล ริช ให้น้องสาว ซึ่งฟังจะบรรลุนิติภาวะอีกก็ได้ ในท้ายที่สุดเมื่อผู้ใหญ่ตัดสินใจขายหุ้นของครอบครัวทั้งหมดให้ต่างชาติ เขาก็ถูกสั่งให้ลงนามโอนหุ้นชินคอร์ปของแอมเปิล ริช ให้กับตนเอง ทั้งในแบบฟอร์มผู้ขายและผู้ซื้อก็ได้ จากนั้นจึงให้เขาลงนามขายต่อให้ทุนสิงคโปร์อีกเป็นขั้นสุดท้าย แล้วลงนามแก้ไขรายงานตลาดหลักทรัพย์ จากซื้อขายในตลาดมาเป็นนอกตลาด ย้อนหลังอีกครั้ง ฯลฯ เหล่านี้ เขาและน้องสาวล้วนต้องอธิบาย ตามคำสั่ง หรือลงนามตามคำสั่ง โดยไม่รู้เรื่องอะไรทั้งสิ้นเลย เงินที่ได้มาก็เป็นของครอบครัวที่อยู่ใน บัญชีของเขาเท่านั้นเอง ทั้งหมดนี้นี่เองคือข้อกล่าวหาของผู้ร้อง ที่ขอยืนยันว่า ผู้ใหญ่ในครอบครัว ชินวัตร คือตัวนายกรัฐมนตรีนองหาได้โอนอำนาจครอบงำจัดการหุ้นชินคอร์ปให้แก่ใครทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ เป็นบุตรทั้งสอง หรือบริษัทใดในโลกก็ตาม ดังพยานหลักฐานที่มีคจนแน่นหนาแล้ว

๓. จากภาพรวมทั้งหมดผู้ร้องเห็นว่า หุ้นทุกกองยังอยู่ภายใต้การอำนวยการของ “ผู้ใหญ่” อันมีลักษณะเป็นนิติกรรมอำพราง ดังนี้

๓.๑ การอำพรางระดับมหภาค หุ้นชินคอร์ปของครอบครัวชินวัตร-ดามาพงศ์ อยู่ใน ความครอบงำของผู้ใหญ่ในตระกูลมาแต่อดีต ในส่วนหุ้นของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ๒๒.๔๒ % นั้น เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๓ ได้ถูกแบ่งเป็นสองกองเท่า ๆ กัน กองแรกใช้ชื่อบุตรชายมารับโอน กองที่สองนำชื่อของบริษัทจำแลง คือ “แอมเปิล ริช” มาใช้รับโอน โดยตัวนายกรัฐมนตรีนองหุ้นบริษัทนี้ ๑๐๐ % ต่อมาเมื่อจะขึ้นเป็นรัฐบาล ก็อ้างว่าตนได้โอน แอมเปิล ริช ให้บุตรชายไปแล้วทั้งหมดในปี ๒๕๔๔

ครั้นในปี ๒๕๔๕ เมื่อบุตรสาวบรรลุนิติภาวะแล้ว จะถือหุ้นชินคอร์ปอย่างไรก็ไม่ต้องรวมแจ้งในบัญชีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใหญ่จึงเริ่มใช้ชื่อบุตรสาวมาแบ่งเบาระลูกชายมิให้มีชื่อถือหุ้นเกิน ๒๕ % จึงจัดการลดน้ำหนักในส่วนนี้ลง โดยสั่งให้ถ่ายหุ้นแอมเปิล ริช จากชื่อบุตรชายแบ่งไปให้น้องสาว ๒๐ % จนล่วงเข้าปี ๒๕๔๕ บุตรทั้งสองนี้จึงได้ลงนามทำการแทนบริษัทจำแลงนี้โอนหุ้นชินคอร์ปกองนี้มาสู่ชื่อของตนเองทั้งหมด แล้วรวมกับกองอื่นเหมาขายทุนสิงคโปร์ไป

สำหรับหุ้นของตระกูลกองอื่น ๆ ที่เหลืออีก ๒๔ % นั้น พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร และคุณหญิง ได้ทยอยใช้ชื่อของบุตรชาย บุตรสาว น้องสาว และพี่ชาย มารับโอนไปจนหมดสิ้น เมื่อสิ้นปี ๒๕๔๓ แล้วก้าวขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี โดยสามารถอธิบายต่อมาตรา ๒๐๕ แห่งรัฐธรรมนูญได้ว่าตนได้วางมือจากหุ้นและกิจการของชินคอร์ปแล้ว ขณะเดียวกันก็จะไม่ปรากฏความเกี่ยวข้องของนายกรัฐมนตรีและคุณหญิงอยู่ในบัญชีแจ้งทรัพย์สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เลขขบวนการลบชื่อของผู้ใหญ่ในบริษัทออกไปจนหมด จึงเป็นการกระทำเพื่ออำพรางด้วยความจำใจ อยากรู้ก็ตามเมื่อหุ้นชินคอร์ปได้ก้าวขึ้นสู่ราคาสูงสุด ด้วยโอกาสที่ได้รับจากภาครัฐเป็นเวลากว่าห้าปี มูลค่าหุ้นชินคอร์ปของครอบครัวเพิ่มขึ้นกว่า ๖๘,๐๐๐ ล้านบาท ความพยายามที่จะเหมารวมขายให้แก่ทุนต่างประเทศจึงเกิดขึ้น ร่างกฎหมายเพิ่มสัดส่วนการถือครองของต่างประเทศในบริษัทโทรคมนาคมถึง ๔๕ % จึงถูกผลักดันเข้าสู่รัฐสภาในทันที หุ้นทั้งหลายทั้งจากเครือญาติ หรือจากชื่อ แอมเปิล ริช หรือที่แอมเปิล ริช เอาไปซุกไว้ในบริษัทอื่น ได้เริ่มถูกรวบรวมเปลี่ยนมาเป็นชื่อของบุตรทั้งสองจนครบถ้วน การเจรจาถูกเร่งรัดไปตามขั้นตอนอย่างหยุดไม่ได้ จนในที่สุดหลังจากวันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ เพียง ๒ วัน หุ้น ๔๕ % ที่มีประวัติผ่านชื่อมาหลายชื่อ ผ่านขบวนการซุกมาหลายหน ก็ได้ถูกเหมารวมขายให้กับกลุ่มทุนสิงคโปร์ และทุนไม้ประดับของไทยในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ ในที่สุด เงินจำนวน ๙๓,๓๐๐ ล้านบาทนี้คือเงินของกลุ่มธุรกิจชินวัตร-ดามาพงศ์ โดยแท้ ผู้ใหญ่ในตระกูลเท่านั้นที่จะชี้ขาดนำไปใช้ได้ ดังกรณีที่นายกรัฐมนตรีได้ประกาศว่าจะนำไปบริจาคให้มูลนิธิไทยคม ช่วยพัฒนางานวิจัยแก้ไขความจนเป็นต้น โดยบุตรทั้งสองได้แต่ทำตาปริบ ๆ เพราะมีแต่ชื่อที่ถูกผู้ใหญ่นำไปใช้มาตลอดเท่านั้นนั่นเอง

๓.๒ การอำพรางระดับจุลภาค จากการตรวจสอบยานเอกสารพบหลักฐานที่ชัดเจนว่า

กรณีแรก มีการแต่งตั้งตัวเลขหนีเกณฑ์ถือครองหุ้นเกิน ๒๕ % ตามกฎหมายตลาดหลักทรัพย์นั้น เมื่อผู้ใดครอบครองหุ้น จนมียอดรวมหุ้นในมือเกิน ๒๕ % ผู้ถือหุ้นรายย่อยย่อมได้รับความคุ้มครองมีสิทธินำหุ้นของตนมาเสนอขายผู้นั้น ในราคาเดียวกันได้

กรณีที่สอง พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร มีเจตนาอย่างแรงกล้าที่จะครอบงำจัดการหุ้นชินคอร์ปของตระกูลไว้ให้จงได้ โดยเฉพาะหุ้นชินคอร์ปในมือแอมเปิล ริช นั้น ก็ได้พยายามซุกซ่อนไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ในเกาะฟอกเงินที่ไม่มีใครเขาไปลงทุนกันจริง ๆ ครั้นเมื่อต้องแจ้งการโอนหุ้นให้บุตร ก็กลับปกปิดไว้อีก แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่ระบุอีก จนต่อมาเมื่อความแตก กลต. ถามว่าหุ้นแอมเปิล ริช อยู่ที่ใด นายกรัฐมนตรีกลับแจ้งอย่างเลื่อนลอยไร้หลักฐาน

กรณีที่สาม หลังจาก “แอมเปิล ริช” ถูกค้นพบจนต้องมีการแก้ตัวว่าเป็นของบุตรชายแล้ว บริษัทก็กลับบนเกาะที่ไร้ทะเบียนพาณิชย์นี้ ก็ได้ถูกผู้ใหญ่ในตระกูลซุกซ่อนอยู่ตลอดรายงานประจำปีในทะเบียนศูนย์ฝากหลักทรัพย์ ได้แสดงไว้อย่างชัดเจน มีทั้งซุกซ่อนตัวเองและซุกซ่อนหุ้นชินคอร์ปปรากฏอยู่ตลอดเวลา เมื่อเกิดปัญหาขึ้นจึงมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปเป็นโอนนอกตลาด โดยอ้างว่าเป็นความ “ผิดพลาดทางเทคนิค” เช่นเคย นายกรัฐมนตรีจึงพยายามยื่นอยู่ห่างเงื้อมมือของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ โดยแจ้งว่าเป็นเรื่องของบุตรที่โอนกิจการไปหมดแล้ว

๔. คดีนี้ต้องการแต่เพียงอำนาจการไต่สวนของศาลรัฐธรรมนูญ ในปัญหาและช่องทางที่ชี้ช่องไว้แล้วเท่านั้น ประเด็นสำคัญในทางวิธีพิจารณาจึงอยู่ที่ว่า คดีนี้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ต้องทำตนเหมือนเช่น กกต. ในคดีเลือกตั้ง ที่เป็นทั้งพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลอยู่ในตัว โดยมีอำนาจแสวงหาพยานหลักฐานที่ให้ไว้อย่างสมบูรณ์ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ทุกประการแล้วจะสั่งการให้ กลต. ตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ส่งเอกสารหรือดำเนินการสอบสวนใดก็ได้ ให้ ป.ป.ช. สอบธุรกรรมการเงินของผู้ต้องสงสัยก็ได้ให้กระทรวงการต่างประเทศ สอบเอกสารตัวตนของแอมเปิล ริช ณ ประเทศที่ตั้งก็ได้เอกสารใดที่จำเป็น ก็สามารถเรียกได้จากทุกฝ่าย หรือจะตั้งคณะทำงานพิเศษขึ้นสอบสวนการใดก็ได้ทั้งสิ้นอำนาจเช่นนี้เองที่สมาชิกวุฒิสภาไทยไม่มีอยู่ในมือเช่นนานาประเทศ

๕. นับแต่ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ก่อตั้งบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น ได้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในสมัยที่ ๑ สมัยที่ ๒ มาโดยลำดับเป็นเวลากว่าห้าปีนั้น สมาชิกวุฒิสภาผู้ยื่นคำร้องนี้ได้เฝ้าติดตามมาโดยตลอดว่ารัฐมนตรีผู้นี้ ได้ตัดขาดจากหุ้นและกิจการของบริษัทจริงหรือไม่ แต่ก็ยังไม่มีหลักฐานชี้แจงให้เป็นที่ชัดเจนได้ ขณะเดียวกันก็ได้พบเห็นมาตรการนานาประการของรัฐบาลที่เอื้อประโยชน์โดยเฉพาะต่อบริษัทในเครือชินคอร์ปอเรชั่น มาโดยตลอดทั้งในกิจการโทรคมนาคม สายการบิน และโทรทัศน์ ทั้งในต่างประเทศและในประเทศ ทำให้สินทรัพย์นี้มีราคาเพิ่มพูนขึ้นอย่างมากมาย

ซึ่งในท้ายที่สุดเมื่อนำสินทรัพย์คือหุ้นของกลุ่มครอบครัวชินวัตรและครอบครัวดามาพงศ์ออกจำหน่ายให้แก่กลุ่มทุนสิงคโปร์กับทุนฝ่ายไทย ในวันที่ ๒๓ มกราคม ศกนี้แล้ว ก็ยังประโยชน์เป็นเงินในมือได้ถึง ๗๓,๓๐๐ ล้านบาท

๖. ผู้ร้องได้ศึกษารวบรวมพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นโดยลำดับ เพื่อวินิจฉัยว่ารัฐมนตรีผู้นี้มีพฤติการณ์ที่ยังคง “ครอบงำจัดการ” บริษัทอยู่หรือไม่ และได้พบว่ามีหลักฐานเบาะแสปัจจุบันอันแน่นหนาเพียงพอ ที่จะยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญรับฟ้องแล้วใช้อำนาจของตนไต่สวนความจริงให้เป็นที่กระจ่างได้ว่า แท้ที่จริงแล้วนายกรัฐมนตรีผู้นี้ยังคงเกี่ยวข้องจัดการกับหุ้นและกิจการของบริษัทมาโดยตลอดตั้งแต่เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยที่ ๑ จนถึงสมัยที่ ๒ แล้ววินิจฉัยให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๑๖ (๖) โดยด่วนด้วย

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๘๖ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๓๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๒๐๘ “รัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใดตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑๐ มิได้ เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็ได้ด้วย”

มาตรา ๒๐๙ “รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวต่อไป ให้รัฐมนตรีผู้นั้นแจ้งให้

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง และให้รัฐมนตรีผู้นั้นโอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใด ๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว”

มาตรา ๒๑๕ “รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๑๖

(๒) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๓) คณะรัฐมนตรีลาออก

คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ แต่ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) จะใช้อำนาจแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง มิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๘ (๓) และวรรคสอง และมาตรา ๒๐๔ มาใช้บังคับกับคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งและอยู่ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง

ในกรณีที่ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๑๖ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๘) ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐๒ และมาตรา ๒๐๓ โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๑๖ “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๖

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

(๕) สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๘๕ หรือมาตรา ๑๘๖

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๘ หรือมาตรา ๒๐๙

(๗) มีพระบรมราชโองการตามมาตรา ๒๑๓

(๘) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๓ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรี ตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)”

พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๗ “รัฐมนตรีผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๑๑ หรือนิติบุคคลใดฝ่าฝืน มาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๖.๒ ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๖ “คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง
- (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง
- (๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) มีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน โดยชัดเจน
- (๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบ ใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวไปด้วย

คำร้องต้องยื่นพร้อมสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกัน จำนวนยี่สิบชุด”

ข้อ ๑๒ “กรณีมีคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยเรื่องใด ให้ศาลตรวจและมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำ ร้องไว้ดำเนินการภายในสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจมีคำสั่งรับหรือไม่รับไว้พิจารณา วินิจฉัยในคราวเดียวกันก็ได้”

ข้อ ๑๔ “เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้องและยื่นคำชี้แจงแล้ว หรือผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรับสำเนาคำร้อง หรือไม่มารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง ให้ศาล ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

ผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องก็ได้ แต่ต้องเป็นสาระสำคัญอันควรแก่การแก้ไขและเกี่ยวกับ เรื่องเดิมโดยให้ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาล

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องตามวรรคสอง ศาลจะอนุญาตหรือไม่ก็ได้

ให้ปิดประกาศวันเวลาออกนั่งพิจารณาทุกครั้งไว้ ณ ที่ทำการศาล สำหรับประกาศกำหนดวันออกนั่งพิจารณาครั้งแรกให้ส่งสำเนาไปยังคู่กรณีไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันออกนั่งพิจารณา”

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

มีประเด็นวินิจฉัยเบื้องต้น คือ

๑. ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๒. เมื่อศาลรัฐธรรมนูญรับไว้ดำเนินการตามข้อ ๑ แล้วศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคสองหรือไม่

คำวินิจฉัย

ผู้ร้องเป็นประธานวุฒิสภาที่ส่งคำร้องของนายแก้วสรร อติโพธิ สมาชิกวุฒิสภา และคณะสมาชิกวุฒิสภา รวม ๒๘ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ ประกอบ มาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕

พิจารณาแล้วเห็นว่า นายแก้วสรร อติโพธิ สมาชิกวุฒิสภากับคณะสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๘ คน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ใช้สิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภาเพื่อส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ ประกอบ มาตรา ๒๐๕ หรือไม่ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ จึงรับไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง

ประเด็นพิจารณาต่อไปคือ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ วรรคสอง หรือไม่ พิจารณาดังนี้

การพิจารณาเงื่อนไขในการเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ ประกอบ มาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕ นั้น นอกจากจะพิจารณาว่าคำร้องยื่นตามขั้นตอน ช่องทางถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ แล้วยังต้องพิจารณาด้วยว่าคำร้องเป็นไปตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ดังที่ผู้ร้องขอหรือไม่ กล่าวคือ

รัฐมนตรีกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ อย่างไร เข้าองค์ประกอบของมาตรา ๒๐๕ หรือไม่ ที่ว่า

๑. รัฐมนตรี เป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

๒. ไม่คงไว้ซึ่งความเป็นห้างหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓. หากรัฐมนตรีประสงค์จะรับผลประโยชน์ดังกล่าวต่อไป ต้องแจ้งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้รัฐมนตรีนั้น โอนหุ้นในหุ้นบุคคล ซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ผู้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๔. ห้ามรัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเข้าไปบริหาร หรือจัดการใด ๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทดังกล่าว

หากรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งมีพฤติการณ์เข้าเงื่อนไขประการใดประการหนึ่งในสี่ประการก็สามารถยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้

ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยเกี่ยวกับมาตรา ๒๐๕ ไว้ตามคำวินิจฉัยที่ ๒๒/๒๕๕๓ สรุปได้ว่า “...รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ วรรคหนึ่ง มีข้อความห้ามรัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท แต่ก็มีข้อความว่า “ทั้งนี้ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ” เป็นข้อยกเว้นที่อนุญาตให้รัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นต่อไปได้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใด ๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว” เป็นบทบัญญัติที่สนับสนุนหลักการตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ วรรคหนึ่ง ว่ารัฐมนตรีย่อมเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือคงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปได้ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ อีกทั้งเป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเป็นการสอดคล้องกับหลักการที่ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ไม่ให้รัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นจำนวนมากของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จนทำให้เป็นผู้มีอำนาจจัดการห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นในเวลาเดียวกับที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีให้เป็นไปโดย

ไม่เกิดการขัดกันของผลประโยชน์ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ จึงห้ามรัฐมนตรี เป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด หรือเข้าไปบริหารหรือจัดการใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ตนเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นอยู่ซึ่งเป็นการกระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ จึงจะมีผลให้ความเป็นรัฐมนตรีต้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๖)”

ปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยเหตุผลท้ายพระราชบัญญัติ ฯ ระบุว่า เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ โดยในมาตรา ๓ คำว่า “รัฐมนตรี” หมายความว่า นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีแต่ละคนในคณะรัฐมนตรี และ “นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่รัฐมนตรีมอบหมายให้จัดการหุ้นส่วนหรือหุ้นของรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

ดังนั้น หากมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขข้อห้ามตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดโทษในทางอาญาไว้ด้วยอันมีลักษณะเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน รัฐย่อมเป็นผู้เสียหาย ถ้าสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าการกระทำของนายกรัฐมนตรีเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ก็สมควรแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมายก่อน เพื่อให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคุณสมบัติของรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕

หากข้อเท็จจริงตามคำร้อง ได้ความว่ามีการกระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ แล้วศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้พิจารณาความสิ้นสุดลงของการเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เมื่อสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๘ คน เป็นผู้กล่าวอ้างว่า การกระทำใด ๆ ของนายกรัฐมนตรีเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ สมาชิกวุฒิสภาจึงต้องแสดงพยานหลักฐานต่าง ๆ ให้ปรากฏต่อศาลอย่างชัดเจนว่า พฤติการณ์ใดหรือการกระทำใดของนายกรัฐมนตรีที่เป็นการแสดงว่านายกรัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนถือครองหุ้นไว้เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นการใช้อำนาจเข้าไปบริหารหรือจัดการเกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการ แต่จากคำร้องที่ยื่นต่อศาลปรากฏว่า คำร้องมีลักษณะเป็นการสันนิษฐานโดยนำเอกสารที่ไม่สามารถรับไว้เป็นพยานเอกสารตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ฯ มาประกอบคำร้องว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการขายหุ้นของบุตรในกิจการต่าง ๆ เป็นผู้เข้าครอบงำกิจการ เป็นผู้ได้รับประโยชน์ทับซ้อน โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าการกระทำของนายกรัฐมนตรีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ แต่อย่างไร แต่กลับขอให้ศาลรัฐธรรมนูญไปทำการไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเอง

รูปแบบและวิธีการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเพื่อค้นหาความจริงในศาลนั้นอาจแบ่งระบบการพิจารณาคดีในศาลออกได้เป็น ๒ ระบบ คือ ระบบวิธีพิจารณาแบบไต่สวน (Inquisitorial System) กับระบบวิธีพิจารณาแบบกล่าวหา (Accusatorial System) ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีพิจารณาแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าศาลจะใช้ระบบใดในการค้นหาความจริง ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีจะต้องเกิดจากข้อเท็จจริงในคำฟ้องหรือคำร้องเป็นหลัก การรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมาประกอบคำร้องเพื่อให้ศาลรับฟังได้ว่าการกระทำผิดนั้น ๆ เกิดขึ้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้ร้อง ตัวอย่างเช่น ในการชั้นสูตรพลิกศพในกรณีการตายผิดธรรมชาติจะเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเป็นผู้เริ่มต้นรวบรวมพยานหลักฐาน เมื่ออัยการได้รับสำนวนชั้นสูตรพลิกศพแล้วจึงทำคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลทำการไต่สวน ซึ่งจะเห็นได้ว่าศาลจะทำการไต่สวนก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำสำนวนการสอบสวนเสร็จแล้ว พยานหลักฐานที่จะนำมาสู่ศาลเพื่อให้ไต่สวนจึงเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนทั้งสิ้น ฉะนั้นแม้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ วรรคหนึ่ง จะบัญญัติไว้ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำตลอดจนขอให้ศาลพนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้” และจากข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๓ วรรคท้าย ก็มีการบัญญัติไว้ว่า “การแถลงการณ์เปิดคดีด้วยวาจาของแต่ละฝ่าย ศาลจะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แถลงในระหว่างการแถลงหรือภายหลัง การแถลงก็ได้”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าว ย่อมเห็นได้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีบทบาทในการเรียกเอกสารหรือหลักฐานใดรวมทั้งเรียกพยานมาให้ถ้อยคำได้ หรือในระหว่างการพิจารณา ตุลาการจะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้ บทบาทเช่นนี้คือการที่ตุลาการมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงแห่งคดีเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา จึงต้องกำหนดให้วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญมีลักษณะเป็นระบบไต่สวน มีใช้ระบบกล่าวหา

ฉะนั้นการพิจารณาประเด็นแห่งคดีที่จะทำการไต่สวนของศาลก่อนที่ศาลจะทำการไต่สวนต่อไปนั้น จะต้องสืบเนื่องมาจากคำฟ้องหรือคำร้องที่ชัดเจนไม่เคลือบคลุม โดยผู้ร้องต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีพร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำความผิด ศาลจึงจะกำหนดประเด็นที่จะทำการไต่สวนหรือใช้อำนาจศาลแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ความจริงมากที่สุด

การที่สมาชิกวุฒิสภายื่นคำร้องโดยมีข้อความไม่ชัดเจน กล่าวอ้างพฤติการณ์และการกระทำในลักษณะกว้าง ๆ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญนำไปกำหนดประเด็นแล้วทำการไต่สวนเอาเองในทุกขั้นตอน เปรียบเสมือนเป็นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลนั้น เป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ร้อง และเป็นการนำระบบไต่สวนมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะศาลรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่ไต่สวนมูลคดี การนำระบบไต่สวนมาใช้ในศาลรัฐธรรมนูญก็เพื่อให้ศาลค้นหาความจริงในคดีที่มีการฟ้องร้องเป็นไปตามคำร้องที่มีประเด็นแห่งคดีชัดเจนแล้วเท่านั้น มิใช่ถึงกับจะให้ศาลไปทำตัวเป็นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแต่อย่างใดไม่ ดังนั้นเมื่อคำร้องของสมาชิกวุฒิสภามีได้กล่าวชัดเจนถึงการกระทำและพฤติการณ์ของนายกรัฐมนตรีว่าจะจะเป็นไปตามเงื่อนไข มาตรา ๒๐๕ หรือไม่ จึงมิใช่หน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะต้องไปแสวงหาข้อเท็จจริงนอกฟ้องหรือนอกคำร้องมาตั้งเป็นประเด็นเพื่อวินิจฉัยประเด็นในการวินิจฉัยจะต้องเป็นของผู้ร้องที่ต้งขึ้นมาเพื่อขอให้ศาลวินิจฉัย เป็นไปตามหลักที่ว่าศาลจะวินิจฉัยเกินคำขอไม่ได้

อนึ่งเมื่อตรวจสอบต่อไปอีกก็พบว่าคำร้องดังกล่าวระบุถึงเอกสารที่แนบซึ่งใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานมิได้มีการรับรองสำเนาให้ถูกต้องว่าได้ถ่ายมาจากเอกสารต้นฉบับ ซึ่งในกระบวนการพิจารณาของศาล จะถือว่าเป็นเอกสารที่ขาดความน่าเชื่อถือตามกฎหมายในการใช้อ้างอิง ที่จะนำมาเป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการทางศาลได้ และเมื่อตรวจสอบคำร้องแล้วก็พบว่าเป็นคำร้องที่ไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ และข้อ ๓๓ คือ ไม่เป็นไปตามแบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๓ และคำร้องไม่ได้แสดงข้อเท็จจริง หลักฐานและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำตามข้อกล่าวหา โดยใช้ข้อสันนิษฐานเป็นหลัก ทั้งยังไม่ระบุว่ารัฐมนตรีดำรงตำแหน่งใดในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนใด ตั้งการหรือเข้าไปบริหารอย่างไร ที่ไหน เมื่อใด

อีกประการหนึ่งตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ วรรคแรก กำหนดไว้ว่า “เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้องและยื่นคำชี้แจงแล้ว หรือผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับสำเนาคำร้อง หรือไม่มารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป” อันเห็นได้ว่าเป็นกระบวนการพิจารณาของศาลทุกศาลที่จะต้องส่งคำร้องหรือคำฟ้องให้ผู้ถูกร้องหรือจำเลยยื่นคำชี้แจงหรือคำให้การต่อศาล ดังนั้น คำร้อง

ที่ยื่นต่อศาลจึงต้องชัดเจนไม่เคลือบคลุม มีประเด็นชัดเจนให้ผู้ถูกร้องสามารถชี้แจงข้อกล่าวหาพร้อมแสดงหลักฐานพยานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาได้ตรงประเด็นไม่หลงข้อต่อสู้ หากคำร้องมีแต่เพียงข้อกล่าวหาไม่ระบุวันเดือนปี สถานที่เกิดเหตุ พฤติการณ์ที่ผู้ถูกร้องได้กระทำลงไป ผู้ถูกร้องย่อมไม่มีโอกาสได้ค้นคว้ารวบรวมหาพยานหลักฐานมาประกอบคำชี้แจงได้ถูกต้องตรงประเด็น อันจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกร้องได้ จึงเป็นคำร้องเคลือบคลุมเพื่อให้ผู้ถูกร้องเข้าใจผิด ชี้แจงไม่ตรงประเด็นหรือเกิดการสับสน เพื่อผู้ร้องจะฉวยโอกาสใช้เป็นข้อจับผิดหรือจับพินิจโดยไม่ต้องนำเสนอหลักฐานพยานแสดงความผิดของผู้ถูกร้องแต่อย่างใดเป็นการเอาเปรียบคู่กรณี อันเป็นเรื่องที่ศาลทุกศาลได้คำนึงถึงและต้องให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีทุกฝ่ายในคดีไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน โดยเฉพาะศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น

คำร้องดังกล่าวจึงเป็นคำร้องที่ขาดสาระสำคัญในรายการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๓) อันเป็นประเด็นสำคัญที่ศาลจะนำไปพิจารณาพิสูจน์ข้อเท็จจริงและวินิจฉัย ให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีได้ แต่ผู้ร้องกลับขอให้ดำเนินการดังนี้

๑. ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ต้องทำตนเหมือนเช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งในคดีเลือกตั้งที่เป็นทั้งพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล

พิจารณาตามคำขอแล้วเห็นว่าไม่สามารถรับไว้วินิจฉัยให้ได้เพราะศาลจะต้องเป็นผู้ให้ความเป็นธรรมและยุติธรรมแก่คู่ความโดยเท่าเทียมกัน ศาลจึงต้องวางตัวเป็นกลางไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใด การให้ศาลรัฐธรรมนูญมีวิธีพิจารณาโดยใช้ทั้งระบบไต่สวน และวิธีพิจารณาของศาลทั่วไป จึงเป็นการขอให้ศาลดำเนินการค้นหาข้อเท็จจริงในประเด็นที่ฟ้อง

การอ้างว่าให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และหลักฐานตามข้อกล่าวหาของผู้ร้อง ฝ่ายเดียว เท่ากับขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นคู่กรณีหรือคู่ความกับฝ่ายผู้ถูกร้อง จึงมิใช่ลักษณะของศาลที่ให้ความยุติธรรมกับคู่ความ หรือคู่กรณี ศาลต้องวางตัวเป็นกลาง คงไว้ซึ่งความยุติธรรม และเที่ยงธรรมจึงเป็นเสมือนกรรมการหรือผู้ตัดสินในการกีฬา จึงไม่สมควรที่กรรมการจะเข้าไปเป็นคู่กรณีแทนผู้ร้อง และในคำขอนี้มีลักษณะกดดันบีบบังคับศาล ให้เกิดความเอนเอียงเพื่อให้เกิดผลตามความปรารถนาของฝ่ายผู้ร้อง อันมิใช่วิถีการบรรยายคำร้องในลักษณะของผู้ที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติที่รู้เข้าใจในหลักการบังคับใช้กฎหมายและเข้าใจสิทธิหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

๒. ในคำร้องที่อ้างว่าพบมาตรการนานาประการของรัฐบาลที่เอื้อประโยชน์โดยเฉพาะต่อบริษัทในเครือชินคอร์ปอเรชั่น ทำให้สินทรัพย์มีราคาเพิ่มพูนอย่างมากมาย เมื่อนำหุ้นออกขายยังประโยชน์เป็นเงินถึง ๗๓,๓๐๐ ล้านบาท พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการอ้างเลื่อนลอยไม่ระบุข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่า มาตรการใดที่เอื้อประโยชน์เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญทราบและนำมาพิจารณาว่ามาตรการดังกล่าวมีอะไรบ้างที่ว่าเป็นกฎหมาย หรือข้อบังคับ หรือคำสั่งใดที่เอื้อประโยชน์ตามข้อกล่าวหา การที่ผู้ร้องผลักภาระให้ศาลแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเอาเองทั้งหมด จึงเป็นลักษณะขอให้ศาลทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีหน้าที่ได้สวนแสวงหาข้อเท็จจริงเสียเอง และให้เป็นผู้ตัดสินคดีจึงทำให้เกิดความลำเอียงและไม่เป็นธรรมแก่คู่กรณีขัดต่อหลักการตัดสินคดีทางศาลโดยทั่วไป

ศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ คดีที่นำขึ้นสู่ศาลจึงต้องเป็นหน้าที่ของคู่กรณีที่ต้องนำหรืออ้างพยานหลักฐานต่อศาลเพื่อนำสืบ ส่วนการใช้อำนาจศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ก็เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาคดี คือสร้างความกระจ่างแจ้งหรือแสวงหาพยานหลักฐานในกรณีที่คู่กรณีนำสืบยังไม่ชัดเจนเท่านั้น ส่วนพยานหลักฐานหลักในคดีเป็นภาระของฝ่ายที่กล่าวหาจะต้องนำพยานมาแสดงต่อศาล ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่กรณีนั่นเอง ดังนั้นการที่ผู้ร้องไม่ระบุมาตรการที่เห็นว่าเอื้อประโยชน์ผู้ถูกร้อง จึงเท่ากับกล่าวอ้างในประเด็นที่ไม่ใช่ข้อกฎหมาย หรือข้อเท็จจริงอันเป็นที่รู้กันทั่วไปซึ่งศาลจะเห็นเองและนำมาใช้พิจารณาได้ หากศาลจะไปค้นคว้าแสวงหาข้อเท็จจริงเอาเองก็จะทำให้ศาลไม่เป็นกลางกับคู่กรณีที่ถูกกล่าวหา

อนึ่งมาตรการเอื้อประโยชน์ที่ผู้ร้องอ้าง ถ้าเป็นกฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง กฎกระทรวง ฯลฯ ที่ออกใช้บังคับย่อมมีกระบวนการของการตราขึ้นใช้บังคับ และการใช้บังคับก็ต้องประกาศใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่เจาะจงใช้กับบุคคลใดหรือกรณีใดกรณีหนึ่ง หากผู้ร้องซึ่งเป็นผู้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบการออกกฎหมาย เห็นว่าขัดรัฐธรรมนูญย่อมระงับยับยั้งได้ตามระบบของการตรากฎหมาย ข้อกล่าวหาในประเด็นนี้จึงเลื่อนลอยเคลือบคลุมไม่มีหลักฐาน พยาน และไม่มีน้ำหนักรับฟังได้

๓. ตามคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจได้สวนให้ได้ความว่า นายกรัฐมนตรี ยังคง “ครอบงำจัดการ” บริษัทอยู่และวินิจฉัยให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ (๖) นั้น คำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจได้สวน “การครอบงำจัดการ บริษัทอยู่” ก็เป็นคำร้องที่

ผู้ร้องขอให้ศาลใช้อำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐานเอาเองเช่นกัน เป็นการร้องขอให้ศาลใช้อำนาจพิคทำนองคลองธรรม กฎหมาย และรัฐธรรมนูญ โดยให้ศาลทำหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ อันเป็นลักษณะของเจ้าพนักงาน หรือคณะบุคคลที่ใช้อำนาจสืบสวนสอบสวนหรือในคำร้องที่กล่าวอ้างขอให้ศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ในลักษณะของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทำการสืบสวน สอบสวน และพิจารณาวินิจฉัยนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญไว้เช่นนั้น เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย ในลักษณะศาล ซึ่งต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นองค์คณะ และพิจารณาคดีต่อหน้าคู่กรณีให้สามารถนำพยานหลักฐานเข้าสืบโต้แย้งคัดค้าน หักล้าง แสดงความบริสุทธิ์ หรือข้อเท็จจริงโดยเปิดเผย โดยให้สิทธิคู่กรณีผู้คดีกันได้อย่างเต็มที่ ส่วนการทำหน้าที่ในฐานะพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้ทำหน้าที่ในการใช้อำนาจตุลาการในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ดังนั้น ข้อกล่าวหาที่เป็นคดีในศาลคู่กรณีต้องนำพยานหลักฐานมาแสดงพิสูจน์โดยเปิดเผยในศาล เพื่อศาลจะได้เป็นผู้พิจารณา ซึ่งน้ำหนักให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณี มิใช่ให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นคู่กรณีเสียเอง ดังนั้น “การครอบงำจัดการบริษัทอยู่ของรัฐมนตรี” จึงเป็นหน้าที่ของผู้ร้องจะต้องระบุอ้างอิงพยานหลักฐานให้ชัดเจนว่า ครอบงำจัดการ หมายความว่าอะไร ครอบงำ อย่างไร เมื่อใด ที่ใด หรือบริษัทห้างหุ้นส่วนใด พร้อมพยานเอกสาร พยานบุคคล ฯลฯ ประกอบสนับสนุนคำกล่าวหา หากนำพยานหลักฐานมานำสืบถึงรายละเอียดด้วยตนเองไม่ได้ ก็ขอที่จะขอให้ศาลเรียกหรือสั่งให้ผู้ครอบครองส่งให้ศาลเพื่อตรวจสอบ และแสดงต่อคู่กรณี หรือถ้าเป็นบุคคลก็เรียกมาให้ถ้อยคำต่อหน้าคู่กรณี เมื่อผู้ร้องไม่สามารถระบุพยานหลักฐานประกอบคำร้องได้ คำกล่าวหาตามคำร้องจึงเลื่อนลอยเคลือบคลุมไม่มีรายการครบถ้วนตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๑) คำร้องจึงขาดสาระสำคัญที่ศาลจะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้อันเป็นไปในลักษณะเดียวกับคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำสั่งไว้ตามคำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีมติไม่รับคำร้องไว้ดำเนินการ

อนึ่งข้ออ้างของผู้ร้องที่ว่าไม่มีอำนาจหน้าที่ในการแสวงหาพยานหลักฐานได้นั้นผู้วินิจฉัยเห็นว่า คณะผู้ร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่อนุวัติกฎหมาย และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยเฉพาะคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารโดยมีคณะกรรมการมาธิการต่าง ๆ หลายคณะ มีอำนาจตรวจสอบเรียกบุคคล เอกสาร และแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว การอ้างว่าตนไม่มีอำนาจดังกล่าวจึงไม่เป็นความจริง

นอกจากนี้ช่องทางที่จะทำให้สามารถหาพยานหลักฐานด้วยวิธีการอื่นกฎหมายก็เปิดช่องไว้ให้อีก คือการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ตามข้อกล่าวหาของผู้ร้องนั้น เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขข้อห้ามตามพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นความผิดอาญา หากผู้ร้องต้องการพยานหลักฐานสามารถทำได้โดยไปร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย เพื่อให้ทำการสอบสวนให้ปรากฏความจริงก่อน ต่อจากนั้นก็นำหลักฐาน ที่ได้มาขึ้นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคุณสมบัติรัฐมนตรีตามคำร้องนี้ได้ หรือใช้ช่องทาง ร้องขอให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏตามที่ผู้ร้องร้องขอให้ถอดถอนชัดเจนจึงนำหลักฐานที่ได้จากการไปสอบสวนดังกล่าวมาร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงก็ได้

ส่วนการอ้างว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่เปิดกว้างเพื่อให้สามารถตรวจสอบนักการเมืองได้หากไม่รับ คำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย จึงไม่เป็นความจริง เพราะรัฐธรรมนูญและกฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกติกาไว้ชัดเจนแล้ว ผู้ร้องสามารถเลือกแนวทางการดำเนินการให้ถูกต้องตามช่องทางที่กฎหมายกำหนดได้ แต่ไม่กระทำ การแถลงกดดันบีบบังคับศาลโดยไม่นำพาดพิงต่อกฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายเพื่อให้ ศาลต้องรับคำร้องของตนไว้พิจารณาวินิจฉัยเท่ากับเป็นการกระทำนอกกติกา และพยายามทำให้ ศาลรัฐธรรมนูญเสียความเป็นกลางระหว่างคู่กรณี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ